

JOSEPH JAY DEISS: *Herculaneum. A City Returns to the Sun*. London, Souvenir Press, 1968. xv + 174 s. Ill. 35 sh.

Der findes mange bøger om Pompeii og Herculaneum beregnet for den dannede almenhed. At skrive for dette imaginære publikum synes betydelig vanskeligere end at nå månen! Man må forvente af lægfolk, at de ikke blot ønsker en livfuld skildring og pæne billeder, men også gerne vil have virkelig besked. Når man recenserer denne i øvrigt udmærkede bog, forekommer det rimeligt at fremdrage et par irriterende detaljer, der gør den besværlig, for ikke at sige umulig at benytte, hvis man vil forberede et besøg i den berømte ruinstad. Man finder en udmærket grundplan af den udgravede zone, men forfatteren – eller forlaget – har omhyggeligt ladet udradere de enkelte huses numre, som genfindes f.eks. på det identiske oversigtskort i den udmærkede italienske guide af A. Maiuri. Heller ikke i teksten giver forfatteren de enkelte huses numre. Det er således ganske umuligt at finde det beskrevne hus såvel på planen som i selve byen. Da der i øvrigt kun bringes ganske få grundplaner i forbindelse med teksten, kan man slet ikke danne sig noget indtryk af de enkelte huses størrelse, rumfordeling eller bebyggelse. Dette er en fatal mangel, som gør bogen ubrugelig som udgangspunkt for et nøjere studium, medmindre brugeren selv vil gøre sig den ulejlighed at jævnføre forfatterens beskrivelse med den italienske guides eksakte plan og referencer.

Dette må så meget mere beklages som bogen i øvrigt indeholder mange nyttige oplysninger, ikke mindst af lærdomshistorisk art om de skandaløse udgravninger og kunstplyndringer af f. eks. teatret og Pisonernes villa. En enkelt lapsus bør vist rettes. Oldtiden kendte næppe ris som daglig ernæring, og planten dyrkedes vist ikke i Norditalien, således som forfatteren hævder det.

Værdifuldt er det, at der er tilføjet en kort bibliografi, hvor læseren kan finde yderligere oplysninger. Oftest publiceres forskningsresultaterne i lokale tidskrifter, som det kan være vanskeligt at finde uden præcis henvisning. Bogen må i det hele siges at give et ajourført billede af den forunderligt velbevarede oldtidsstad, men nægtes kan det ikke, at man af og til kan ærgre sig over, at teksten ikke er væsentlig bedre og præcisere. Bogen om Herculaneum er endnu ikke skrevet.

JENS ERIK SKYDSGAARD

FERGUS MILLAR with D. Berciu, Richard N. Frye, Georg Kossack and Tamara Talbot Rice: *The Roman Empire and its Neighbours*. The Weidenfeld and Nicolson Universal History 8. London, 1967. xii + 362 s., 3 kort, 39 placher. 55 sh.

Den verdenshistorie, som Fischer Bücherei i Frankfurt a. M. er i færd med at udsende i 35 billigbøger, fremkommer nu ogsaa i engelsk udgave fra forlaget Weidenfeld & Nicolson. Udstyret og dermed prisen er højt hævet over den tyske udgaves, men ellers synes der at være tale om et fælles projekt.

Bind 8, der er redigeret og for størstedelens vedkommende skrevet af den engelske historiker Fergus Millar, dækker perioden fra Augustus' død i 14 e. K. til Diokletians tiltrædelse i 284. Denne ældre romerske kejsertid faar ofte en sted-